

ОГЛЯД АГРАРНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Зміст

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у липні 2015р.

Сільськогосподарські землі

- Заборона відчуження сільськогосподарських земель має продовжитися на наступні 10 років
- Безоплатна приватизація не повинна потребувати погодження з користувачем земельної ділянки
- Суворіша відповідальність за неналежну виплату оренди за користування сільськогосподарськими ділянками
- Процедура приватизації сільськогосподарських земель радгоспів та інших сільськогосподарських підприємств має визначатися урядом
- Запропоновано детальні правила для формування земельних ділянок
- Запропоновано нові регулювання щодо проведення земельних торгів
- Покращення сертифікації в області земельно-правових відносин
- Має спроститися перенесення прав на земельні ділянки при набутті права власності

Податкове законодавство

- Біодизель має звільнитися від акцизного податку на нафтопродукти
- Зелений туризм має бути визнаним напрямком діяльності для селянських господарств
- Зниження орендної плати та земельного податку для певних категорій земельних ділянок
- Зменшення податкового навантаження для інвестування у сільськогосподарські підприємства: уникнення подвійного оподаткування прибутків від інвестицій
- Запропоновано податкові пільги в області виробництва або переробки сільськогосподарської продукції

Аграрне законодавство

- Запропоновано нові правила здійснення діяльності приватних ветеринарних лікарів
- Запропоновано обов'язкове ліцензування виробництва та торгівлі ветеринарними препаратами
- Введені спрощення карантинного та фітосанітарного контролю
- Запропоновано зниження ліцензійних зборів для дрібних та середніх виноробних господарств
- Сертифікати про походження повинні стати обов'язковою складовою при продажу деревинної продукції на внутрішньому ринку

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у липні 2015р.

Сільськогосподарські землі

Заборона відчуження сільськогосподарських земель має продовжитися на наступні 10 років

Проект Постанови про встановлення мораторію на купівлю-продаж та зміну цільового призначення земельних ділянок сільськогосподарського призначення № 2227а від 02.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – С.П.Лобазюк та інші (депутатська група «Воля народу»))

Постановою пропонується, що заборону відчуження сільськогосподарських земель буде продовжено до 1 січня 2026 року. За думкою авторів, зняття мораторію викликало б значні спекуляції на ринку землі та призвело б до позбавлення українських фермерів землі.

Безоплатна приватизація на повинна потребувати погодження з користувачем земельної ділянки

Проект Закону щодо спрощення процедури приватизації земельних ділянок громадянами України № 2239а від 02.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – В.В.Бондар та А.В.Яценко (партія «Відродження»))

Згідно законопроекту, заявникам для безоплатної приватизації більше не потрібно буде пред'являти погодження з землекористувачем (якщо земельна ділянка використовується іншою особою). На практиці, на сьогодні, зміна власника земельної ділянки не веде до закінчення існуючого договору оренди земельної ділянки.

Суворіша відповідальність за неналежну виплату оренди за користування сільськогосподарськими ділянками

Проект Закону щодо відповідальності у випадку невиконання орендної плати громадянами за користування належним їм на праві власності земельними ділянками сільськогосподарського призначення, земельними частками (паями) № 2245а від 02.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – В.В.Бондар та А.В.Яценко (партія «Відродження»))

Згідно законопроекту несвоєчасна та/або неповна сплата орендної плати за користування сільськогосподарськими ділянками має тягнути за собою адміністративну відповідальність (адміністративний штраф) або кримінально-правову відповідальність (грошовий штраф, виправні роботи, позбавлення свободи строком до 2 років, заборону займатися професійною діяльністю). Посилення відповідальності має сприяти скороченню випадків порушення законодавства в цьому аспекті.

Процедура приватизації сільськогосподарських земель радгоспів та інших сільськогосподарських підприємств має визначитися урядом

Проект Закону щодо приватизації майна в агропромисловому комплексі для забезпечення прав працівників радгоспів, що приватизуються, на земельні частки (паї) № 2279а від 03.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – В.І.Балога та В.В.Петьовка (позафракційні))

Згідно законопроекту, сільськогосподарські площі, які належать радгоспам та іншим сільськогосподарським підприємствам, включаючи багаторічні насадження, не повинні входити до переліку майна, що приватизується, а підлягають розпаюванню. Законопроектом передбачається, що ці площі будуть розділятися на так звані паї (невеличкі земельні ділянки) за процедурою, визначеною Кабінетом Міністрів. Згідно діючими на сьогодні правовими нормами, для проведення приватизації майна колишніх радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств необхідно провести їх перетворення на сільськогосподарські колективні підприємства або акціонерні товариства згідно постанови загальних зборів (збори уповноважених) членів.

Запропоновано детальні правила для формування земельних ділянок

Проект Закону щодо спрощення порядку формування земельних ділянок № 2304а від 06.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – А.Ф.Антоніщак та інші (партія «Блок Петра Порошенка та позафракційні»))

Законопроектом визначаються умови та норми, за якими необхідно формувати землевпорядні документи у випадку формування нової земельної ділянки (особливо у випадку користування

земельною ділянкою третіми особами, юридичними або приватними особами). Це питання в актуальному діючому законодавстві не достатньо врегульоване.

Запропоновано нові регулювання щодо проведення земельних торгів

Проект Закону щодо удосконалення сертифікації у галузі земельних відносин № 2313а від 08.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – В.Є.Івченко (фракція «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»))

Законопроектом пропонується, що процедура навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації аукціоністів (ліцитаторів) для проведення земельних торгів, у тому числі підтвердження кваліфікації, регулювання роботи кваліфікаційної комісії та ведення державного реєстру аукціоністів (ліцитаторів) буде законодавчо врегульовано.

Покращення сертифікації в області земельно-правових відносин

Проект Закону щодо удосконалення сертифікації у галузі земельних відносин № 2313а-1 від 08.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори - О.І.Кулініч та інші (партія «Відродження», партія «Блок Петра Порошенка»))

Законопроектом передбачається уніфікація процедури утворення та роботи кваліфікаційної та екзаменаційної комісій, а також створення відкритого реєстру сертифікованих землевпорядників та геодезистів, експертів по нормативно-грошовій оцінці землі та аукціоністів (ліцитаторів) для проведення земельних торгів. Крім того, у законопроекті уточнено принципи відкликання/анулювання кваліфікаційного свідоцтва та розширено коло осіб, які мають повноваження займатися топографічно-геодезійною та картографічною діяльністю.

Має спроститися перенесення прав на земельні ділянки при набутті права власності

Проект Закону щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері землекористування, містобудівної діяльності та благоустрою населених пунктів № 2367а від 15.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Ю.І.Соловей

та інші (партії «Блок Петра Порошенко», «Самопоміч», «Народний фронт», «Батьківщина»)

Ціллю законопроекту є спрощення перенесення основних прав при набутті права власності на житлові будівлі або будівельні споруди (які також іще знаходяться на стадії будівництва), які знаходяться на земельній ділянці. Конкретизовано основні причини відмови у продажу земельних ділянок. Процедура погодження проектів землеустрою повинна бути оптимізована, а забудовник при підведенні комунальних мереж має бути краще захищеним. В той же час, законопроектом передбачається для забудовників гнучкий та сприятливий режим пайового фінансування при розбудові інфраструктури.

Податкове законодавство

Біодизель має звільнитися від акцизного податку на нафтопродукти

Проект Закону щодо підтримки виробництва біодизельного палива № 2114а-2 від 01.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – А.Я.Лопушанський (партія «Блок Петра Порошенко»))

Законопроектом пропонується звільнити біодизель та його суміші від сплати акцизу на нафтопродукти, так як ці товари відносяться не до товарної групи нафтопродуктів, а до альтернативних моторних палив.

Зелений туризм має бути визнаним напрямком діяльності для селянських господарств

Проект Закону щодо розвитку сільського зеленого туризму № 2232а від 02.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – В.І.Брензович та інші (партії «Блок Петра Порошенко», «Відродження», «Народний фронт», «Радикальна партія»))

Законопроектом пропонується визначити послуги в області зеленого туризму, які не представляють собою підприємницьку діяльність та можуть надаватися селянськими господарствами без створення юридичної особи. Згідно законопроекту, надання місця для розміщення/проживання більше ніж 10 особам вже має потребувати реєстрації підприємства.

Зниження орендної плати та земельного податку для певних категорій земельних ділянок

Проект Закону щодо удосконалення окремих питань справляння орендної плати та земельного податку № 2241а від 02.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – В.Ю.Хомутич та В.М.Кацюба (партія «Відродження»))

Законопроектом пропонується обмежити ставку земельного податку для наступних категорій земельних ділянок: під житловими будівлями, гаражами, садами та дачами до максимально 0,3 процента нормативної грошової оцінки відповідної земельної ділянки. Актуальна ставка податку складає 1 процент нормативної грошової оцінки землі. На думку авторів законопроекту, податкове навантаження через земельний податок та орендну плату, які наразі несуть відповідний землекористувач або власник земельної ділянки, є вищим за середнє.

Зменшення податкового навантаження для інвестування у сільськогосподарські підприємства: уникнення подвійного оподаткування прибутків від інвестицій

Проект Закону щодо попередження подвійного оподаткування та зменшення фінансового результату до оподаткування на суму доходів від участі в капіталі сільгосптоваровиробників № 2306а від 07.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Н.П.Южаніна (партія «Блок Петра Порошенка»))

Законопроектом пропонується звільнити членів сільськогосподарських підприємств-товариств від сплати податку на прибуток щодо дивідендів, які виникають з переоцінки (збільшення цінності) участі у товаристві. Згідно діючих правил, прибуток членів товариства, що підлягає оподаткуванню, не збільшується на прибуток дочірнього товариства, якщо це дочірнє товариство є платником податку на прибуток. Це, однак, не стосується членів сільськогосподарських товариств, так як вони, як правило, є платниками фіксованого сільськогосподарського податку (не є платниками податку на прибуток).

Запропоновано податкові пільги в області виробництва або переробки сільськогосподарської продукції

Проект Закону щодо стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції № 2351а від 14.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Т.Р.Козак (партія «Опозиційний блок»))

Згідно законопроекту, підприємства, зайняті в області виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, отримують право визначати їхні податкові зобов'язання по податку на прибуток за стандартами надання звітності (без використання податкових поправок). Згідно діючого на сьогодні законодавства, підприємства зобов'язані, якщо їхній річний обіг перевищує 20 млн гривень, застосовувати для визначення рівня податків в їхньому торговельному балансі певні поправки. До того ж законопроектом передбачається звільнити від сплати податку на прибуток до 1 січня 2020 року підприємства, які займаються переробкою м'яса, за умови доцільного використання фінансових засобів, що звільняться. Надалі від сплати податку з обігу має звільнитися ввезення устаткування для переробки м'яса.

Аграрне законодавство

Запропоновано нові правила здійснення діяльності приватних ветеринарних лікарів

Проект Закону про приватну ветеринарну практику № 2273а від 03.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – О.Б.Бакуменко та інші (партії «Блок Петра Порошенка», «Народний фронт»))

Для гармонізації українського ветеринарного законодавства з відповідними регулюваннями ЄС законопроектом передбачається підтримка приватної ветеринарної медицини в Україні. Окрім іншого пропонується віднести професію ветеринарного лікаря до вільних професій, як це має місце в країнах ЄС. В той же час має підтримуватися створення приватних ветеринарних органів самоуправління, а для приватних ветеринарних лікарів має уможливлюватися проведення заходів державного контролю та нагляду за громадським дорученням.

Запропоновано обов'язкове ліцензування виробництва та торгівлі ветеринарними препаратами

Проект Закону щодо виробництва ветеринарної продукції та ліцензування діяльності з особливо небезпечними хімічними речовинами № 2284а від 03.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – О.Б.Бакуменко та інші (партія «Блок Петра Порошенка»))

Законопроектом пропонується піддавати обов'язковому ліцензуванню виробництво, оптову та роздрібну торгівлю ветеринарними препаратами. Таким чином має досягатися підвищення якості та виконуватися відповідні постанови щодо гармонізації з ЄС-регулюванням. Окрім того, законопроектом передбачаються уточнення щодо поводження з особливо небезпечними речовинами, яке також має піддаватися обов'язковому ліцензуванню. Діючі правові норми дозволяють Кабінету Міністрів України розширити коло діяльності, для якого необхідно отримувати відповідну ліцензію.

Введені спрощення карантинного та фітосанітарного контролю

Закон України про зміни до Закону України «Про карантин рослин» щодо зменшення адміністративного навантаження № 617-VIII від 15.07.2015 (внесений 17.04.2015 В.Є.Івченко та іншими (партії «Народний фронт», «Блок Петра Порошенка», «Самопоміч», «Батьківщина», «Воля народу»))

Згідно законопроекту, карантинний сертифікат та фітосанітарний сертифікат повинні видаватися протягом 24 годин після завантаження транспортного засобу зерновими. Завдяки цьому має попереджатися довгий час очікування навантажених транспортних засобів та додаткові витрати. В результаті має значно скоротитися адміністративне навантаження на підприємства.

Запропоновано зниження ліцензійних зборів для дрібних та середніх виноробних господарств

Проект Закону щодо сприяння розвитку малих та середніх підприємств виноробства в Україні № 2437а від 24.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – В.І.Балога та В.В.Петьовка (позафракційні))

Законопроектом передбачається зниження річного ліцензійного збору для індивідуальних, малих та середніх виноробних підприємств. Таким чином має бути здійснена підтримка ма-

лих та середніх виноробних підприємств в Україні.

Сертифікати про походження повинні стати обов'язковою складовою при продажу деревинної продукції на внутрішньому ринку

Проект Закону щодо державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів № 2461а від 29.07.2015, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – П.В.Дзюблик та інші (партії «Народний фронт», «Блок Петра Порошенка»))

Згідно законопроекту, не тільки вивезення лісоматеріалів та виготовлених з них пиломатеріалів, а також реалізації їх на внутрішньому ринку має проходити лише за надання сертифікатів про походження. Таким чином має захищатися внутрішній ринок від нелегальної торгівлі деревиною.

Автор:

Юліан Ріс

Юридична фірма "Гайд", Київ

julian.ries@gide.com

<http://www.gide.com>

Редакція та контакти:

Фолькер Зассе, Марія Ярошко

Німецько-український агрополітичний діалог (APD)

Рейтарська 8/5 А, 01030 Київ

Тел. +38044/ 2356327

info@apd-ukraine.de

www.apd-ukraine.de

В публікації «Огляд аграрного законодавства в Україні» розглядаються закони та нормативно-правові акти Верховної Ради <http://portal.rada.gov.ua/>, які мають вагомe значення для сталого розвитку аграрного сектору (тобто, суттєво впливають на сільське господарство та харчову промисловість). Їх можна розподілити наступним чином:

- «Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності протягом періоду, який аналізується» означає: закони, які прийняті Верховною Радою та підписані Президентом, навіть якщо вони набувають чинності пізніше; Постанови Кабінету Міністрів України.
- «Законопроекти, які мають важливе значення і знаходяться в законотворчому процесі протягом періоду, який аналізується»: наприклад, прийняті Верховною Радою у першому читанні або ті, що опрацьовуються в комітетах, однак, поки не прийняті.
- «Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді протягом періоду, який аналізується» означає: законопроекти, зареєстровані у Верховній Раді або передані на розгляд в комітети.